

ПРОБЛЕМИ ПРИ ГРАМАТИЧЕСКАТА АДАПТАЦИЯ НА НОВИ ЗАЕМКИ ОТ АНГЛИЙСКИ ЕЗИК¹

БОЖИЛ ХРИСТОВ

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

bphristov@uni-sofia.bg

В статията се разглеждат проблеми при морфосинтактичната адаптация на нови лексеми, заети от английски език, към граматичната система на българския език. Материалът надгражда и допълва заключенията, изложени в Христов (2015), и набелязва най-новите тенденции при приспособяването на някои проблематични англицизми. Ще се спрем на адаптацията по род и число на съществителните, (не)склоняемостта на прилагателните и приспособяването на глаголите. Резултатите показват, че принципите за одомашняване на чуждата лексика, очертани в специализираната литература, като цяло се спазват последователно, но не липсват и изключения. Макар и значителен брой прилагателни да получават славянски словообразователни наставки, голяма част от новозаетите прилагателни остават несклоняеми и дори може да се размият границите между прилагателно и съществително във функция на определение – закономерна нова стъпка в утвърдилата се вече тенденция към неизменяеми форми с чужд произход. Ограниченият брой глаголни заемки чрез словообразователни наставки също успешно се вписват в българската глаголна система, но същевременно се отчитат и неочаквани резултати, които свидетелстват за явления, нехарактерни за българския език. На съществителни, назоваващи само лица от женски пол, е възможно да се припише формален мъжки род, без да са от т.нар. общ граматически род, което е крайно нетипично за езика ни. В събрания материал фигурират и нулеви окончания за множествено число, както и английското окончание *-s*. При анализа се обръща специално внимание на конкуренцията между домашните и чуждите форми и структури и на въпроса дали тези иновационни процеси биха имали потенциал да навлязат по-трайно в българската граматична система.

Ключови думи: англицизми, граматическа адаптация, съществителни, прилагателни, глаголи, български език

PROBLEMS OF THE MORPHOSYNTACTIC ADAPTATION OF RECENT ENGLISH LOANWORDS IN BULGARIAN

BOZHIL HRISTOV

SOFIA UNIVERSITY ST. KLIMENT OHRIDSKI

bphristov@uni-sofia.bg

This paper examines the morphosyntactic adaptation of recent English loanwords to the grammatical system of Bulgarian. It builds on the conclusions in Hristov (2015) and outlines the latest trends in the accommodation of some problematic Anglicisms. Spe-

cial attention is paid to the gender and number adaptation of nouns, the (in)declinability of adjectives, as well as the adoption of new verbs. The results demonstrate that the accommodation strategies discussed in the specialist literature are for the most part followed consistently although there are some exceptions too. In spite of the sizable number of imported adjectives which receive Slavonic derivational suffixes, a large number of newly borrowed adjectives remain indeclinable; there is also evidence for the blurring of the boundaries between adjective and noun modifiers – an expected new development in the ever growing tendency for foreign adjectives to remain uninflected in Bulgarian. The few borrowed verbs likewise take derivational suffixes and are thus successfully incorporated into the Bulgarian verbal system. At the same time, there are some surprising findings which suggest that processes rather untypical of Bulgarian might be underway. Nouns exclusively denoting females can be assigned a formal masculine gender, even without belonging to the so-called dual gender of epicene nouns – a highly unusual phenomenon. The material also turns up zero plural inflections, as well as plurals with English *-s*. The analysis highlights the competition between Bulgarian and foreign forms and structures, as well as the question whether those innovations have the potential to become more established in Bulgarian grammar.

Keywords: Anglicisms/English loanwords, morphosyntactic adaptation, nouns, adjectives, verbs, Bulgarian language

1. Увод и предмет на изследването

Статията е посветена на някои проблеми при морфосинтактичната адаптация на нови лексеми, заети от английски език, към граматичната система на българския език. Основният материал се състои от набор англицизми, ексцерпирани от онлайн статии, публикувани през 2014 г. Така извлечените нови лексеми са представени и анализирани от Христов (2015), а в настоящия труд, освен обобщение на основните изводи, се предлагат редица по-нататъшни наблюдения и заключения. Резултатите от предходното изследване се надграждат чрез анализ и проследяване на допълнителен материал, събран предимно чрез търсене в интернет и целящ да онагледя някои тенденции и процеси, които протичат в съвременния ежедневен български език вследствие на изключително интензивния контакт с английския. Тук по-специално ще се спрем на адаптацията по род и число на съществителните, (не)склоняемостта на прилагателните, както и приспособяването на глаголите към българската глаголна система.

Основният корпус, първоначално разгледан от Христов (2015), се състои от развлекателни статии от различни автори, публикувани онлайн в Капитал Light между юни и август 2014 г. (общо 19 947 думи), както и статии от дамското списание Ева, www.eva.bg (19 910 думи), от същия период, с две изключения от април 2014 г. От тези източници са събрани 68 съществителни и 72 прилагателни/атрибутивни определения, но само седем глагола (вкл. причастия и отглаголно съществително). Тук ще разгледаме и множество допълнителни примери извън изброените в горния корпус, които да подкрепят заключенията, да добавят нови наблюдения и да онагледят посоката на развитие на установените в хода на изследването процеси.

Преди да пристъпим към същинския анализ, е нужно да изясним и работните дефиниции, на които се опира настоящото изследване. В материала са включени лексикални единици, навлезли през английски, макар и някои от тях да не са изконно английски думи, напр. *гурме*, което Крумова-Цветкова и съавтори (Крумова-Цветкова и др./Krumova-Tsvetkova et al. 2013: 237) причисляват към директните френски заемки, но има основания да се смята, че думата е навлязла (и) през английски. В същото време тук ще бъдат отхвърлени случаи на съвместна поява на две или повече съседни английски думи (с изключение на сложни думи, образувани от два или повече корени). С този критерий се цели разграничаване на заемането от превключването на кода, макар че това невинаги да е постижимо на практика (вж. Poplack et al. 1982). В статията намират място заемки, които не фигурират в петото преработено и допълнено издание на речника на чуждите думи на Милев и др. (2012), като с това се цели да се обхванат тенденциите и стратегиите в най-новия пласт англицизми в езика ни.

Резултатите показват, че принципите за одомашняване на чуждата лексика, очертани в специализираната литература, като цяло се спазват последователно, но не липсват и отклонения (вж. Христов/Hristov 2015 и цитираната там литература). Въпреки че се срещат множество чужди прилагателни с прибавени славянски словообразователни наставки, огромната част от новозаетите прилагателни остават несклоняеми и дори може да се размият границите между прилагателно и съществително в роля на определение (последното би могло да се сметне за закономерна нова стъпка в утвърдилата се вече тенденция към неизменяеми форми). Без да крият особени изненади, ограниченият брой глаголни заемки чрез словообразователни наставки също успешно се пригаждат към българската глаголна система, но същевременно се отчитат и неочаквани резултати, които свидетелстват за явления, неописвани досега за българския език. На съществителни, назоваващи лица от женски пол, е възможно да се припише формален мъжки род, без да са от т.нар. общ граматически род, което е крайно нетипично за езика ни (вж. Ницолова/Nitsolova 2008: 56ff). В събрания материал се наблюдават и нулеви окончания за мн.ч., както и английското окончание *-s*. Обръщайки специално внимание на тези непознати нови тенденции при адаптацията, в останалата част от настоящата статия ще се спрем последователно на съществителните, прилагателните и глаголите.

2. Съществителни имена

2.1. Проблеми при рода на съществителните имена

Както стана дума по-горе, неочакван резултат от корпуса на Христов (2015) е един доста специфичен и необичаен конфликт между биологичен пол и граматически род, онагледен от не съвсем лицеприятната и благоприлична заемка *милф* (< англ. *milf*), която се явява в следните съчетания (наред с други): *един милф*, *най-готиния столичен милф* и т.н. Въпросната

нова лексема означава лице изключително от женски пол, но заради формалния завършек на съгласна ѝ се приписва м.р. Формата, изглежда, понякога надделява над семантиката, но необичайното при *милф* е, че назовава само лица от женски пол за разлика от думи като *учител*, *доктор*, *модел*, *президент* и др., които макар и формално в мъжки род могат да назовават лица и от двата пола, напр. *Тя е добър учител* (вж. Ницолова/Nitsolova 2008: 56–58, Влахова-Руйкова/Vlahova-Ruykova 2019). За да се разреши този конфликт, в корпуса се среща и деривационна адаптация със словообразователния формант *-к-а* – *милфка*, с който се преодолява проблематичното несъответствие. Бихме могли да разглеждаме *милф* като обратния случай на *мис* и *лейди*, където при определянето на граматическия род по често надделява семантиката: не би могло да се каже **един мис*; заглавието на известния мюзикъл е *Моята прекрасна лейди*, но пък има известно място за колебание между среден и женски род при *едно лейди* ~ *една лейди* (вж. Христов/Hristov 2015: 97 и цитираната там литература).

С последваща проверка в интернет, осъществена на 8 октомври 2020 г., се цели да се установят преобладаващите тенденции, на които се разчита при адаптацията по род на съществителното *милф* в най-ново време. Получени са следните резултати:

- *един милф* – 4 720 срещания в мъжки род;
- *една милф* – 24 900 срещания в женски род, но е важно да отчетем, че тези резултати включват и деривационна адаптация с домашни наставки (*милф-ка*, *милф-инка* и др. под.)

Макар и от горното съотношение да може да се счете, че женският род е надминал проблематичния мъжки, съчетанията с показателната форма *този/тази* сочат обратното:

- *този милф* – 38 300;
- *тази милф* – 2 700 (вкл. *тази милф-ка*, *тази милф порно звезда*)

Въз основа на така изложените данни бихме могли да заключим, че при *милф* преобладават употребите в мъжки род, макар и да се среща и в женски и много носители на езика да имат усещане за необичайно несъответствие между род и пол, което преодоляват с помощта на славянски словообразователни наставки.

Друг тип несъответствие откриваме при станалата доста модерна дума *сна*, чийто случай се оказва подобен на отдавна установилата се в българския френска заемка *амплоа* (вж. Ницолова/Nitsolova 2008: 59). В автентични източници се натъкваме на примери, които показват, че думата *сна* се третира като принадлежаща към средния род:

- *Ние ще Ви покажем в галерията ни как да превърнете банята в дома Ви в луксозно СПА и то с малко усилия.* (<https://jenite.bg>, прегледано на 8.10.2020 г.)

В случая сме свидетели на още една чуждица (освен *амплоа*), която получава среден род, макар и да завършва с типичното за женски род окончание *-а*, може би в съответствие с неодоушевеността на референта и факта, че средният род може да се приеме като избор по подразбиране, напр. при броене *едно, две, три...* или при метаезикови употреби на названията на буквите, музикалните ноти като *горно фа* и др. Разбира се, имаме и думи като *баща, владика* или *слуга*, които са от мъжки род в съответствие с пола си (който очаквано се счита за по-важен от формалния завършек, за разлика от казуса с *милф*), но при *амплоа* и *спа* не може да става дума за пол, което би могло да е една от причините да им се припише среден род, макар и да очакваме родът да е женски в унисон със звуковия им състав.

Следните примери също илюстрират нестабилност и колебания в рода на съществителното собствено *Guinness* за марка ирландска бира:

– 124 резултата за *един Guinness*, напр. *да изпием по един Guinness* (www.sofia.zavedenia.com, прегледан на 8.10.2020 г.);

– 43 резултата за *една Guinness*, напр. *обаче си взехме по една Guinness от индийското магазинче* (www.offnews.bg, прегледан на 8.10.2020 г.);

– *едно Guinness* – само два резултата *едно Guinness-че*.

Въпреки че очакваният м.р., който е в съответствие със звуковия завършек на думата (на съгласен звук), надделява, има значителен брой примери в ж.р., навярно породени от семантична аналогия с хиперонима *бира* (вж. Алексиева/Aleksieva 1977; Corbett 1991: 75–82). В заключение може да се обобщи, че в съвременния български език се наблюдава неустановеност на рода на някои нови заемки поради конкуренция между формалните и семантичните критерии за родова принадлежност (вж. подробно Колковска, Благоева/Kolkovska and Blagoeva 2021). Част от решенията на въпросния конфликт между различните фактори водят до неочаквани резултати. Не по-малко изненадващи могат да бъдат адаптационните стратегии по отношение на категорията число, на която е посветен следващият подраздел.

2.2. Проблеми при числото на съществителните имена

Освен че получава крайно необичаен род, както стана ясно по-горе, на *спа* е трудно да се добави флексия за мн.ч., макар че може да се членува, напр. *Обширни стаи, мил персонал, а спато беше страхотно* (www.grabo.bg, прегледано на 13.10.2020 г.), но **?спата* в смисъл на *spas* (нечленувано мн.ч.), както и *the spa* (членувано като за ж.р. в ед.ч.) надали биха се счели за приемливи от носителите на езика.

Друга нестандартна форма, на която авторът се натъква, е *гайдлайнс-и* – записано по време на среща в БАН през май 2014 г. Тук бихме могли да кажем, че диахронно виждаме двойно маркирано мн.ч., където изконното английско окончание за мн.ч. *-s* се преосмисля като част от корена/осно-

вата и към него се добавя българско окончание за мн.ч. (срв. Molhova 1971; Molhova 1992: 91–92; Данчев/Danchev 1981: 199; Лютакова/Lyutakova 1997; Стаменов/Stamenov 2001; Alexieva 2004 за вече наложили се аналогични случаи като *джинс-и*, *комикс ~ комикс-и*, *блус ~ блус-ове*). Различното тук е, че е засвидетелствано ед.ч. *гайдлайн*, където не фигурира съгласна *с* (*новият*, *актуализиран гайдлайн*, Христов/Hristov 2015: 103). В такъв случай *гайдлайнс-и* или има отделна основа за мн.ч. с разширение *-с-* (срв. исторически „тематични съгласни“ от ие. праязык в *им-ен-а*, *словес-а*, макар и тук да става въпрос за съвсем различно явление от някогашните индоевропейски и праславянски основи), или трябва да третираме *-си* като маркер за множественост, който досега не е съществувал в българския език (подобна е историята на *-та* за мн.ч. в ср.р., което възниква в резултат от сливане/разлагане на част от формант от някогашните *-nt-*основи + същинско окончание *-а*).

Ситуацията допълнително се усложнява и от засвидетелствани форми за мн.ч. *гайдлайнс*, само с английския формант *-s*:

Намират вратички в техните си „гайдлайнс“ (Христов/Hristov 2015: 103).

Не е лесно да се установи еднозначно дали това е превключване на кода, оказионализъм, или пък наблюдаваме наченките на нови явления и навлизането на нови морфеми/аломорфи в българския език (срв. Stamenov and Kolarova 2009; Стаменов/Stamenov 2012; Крумова-Цветкова и др./Krumova-Tsvetkova et al. 2013: 86 за навлизането на английското *-инг* и др. подобни). Към 9 октомври 2020 г. в интернет се срещат следните маркери за мн.ч.:

- *тези гайдлайн* – няма данни за нулево окончание към 9 октомври 2020 г.;
- *тези гайдлайни* – 37 резултата към 9 октомври 2020 г.: *Тези гайдлайни са разработени и ратифицирани от Американската Диабетна Асоциация* (<https://www.vita.bg>);
- *тези гайдлайнси* – няма резултати в Гугъл към 9 октомври 2020 г.;
- *тези гайдлайнс* – няма резултати в Гугъл към 9 октомври 2020 г.

Според така изложените данни бихме могли да се запитаме дали тази статистика не подсказва, че българският формант *-и* (прикрепен към неразширена основа *гайдлайн*) ще надделее над *-с*. Това би било закономерно и естествено, но същевременно обликът *гайдлайнс* (без да е предхождан от показателната форма *тези*) се среща достатъчно често, за да бъде отписан като спорадично превключване на кода или просто оказионализъм:

- *Това са си гайдлайнс, полезни са, не бъди мързелива!* (www.m.rozali.com).
- *Ето какво думат едни гайдлайнс на един от наистина добрите* (www.operationkino.net).

Случаите с мн.ч. с английското *-с* далеч не са ограничени до *гайд-лайнс*, както показва и следният пример, забелязан от автора в социалните медии: *А когато казва накрая веселите новини, примерно за кучета или разни селебритис, се усмихва* (Фейсбук, 20.10.2020 г.).

Подобна вариативност отдавна се среща и в плувната терминология, напр. *малък пулбой* за *плуване*, наред със засвидетелстваното *пулбойс*, *погледнат отстрани*, където първоначалното английско множествено число *pull buoys* в български се е превърнало в неразложима основа в ед.ч., както е станало и с *педелс-и*, отново двойно маркирана за мн.ч. форма, заета от англ. (*hand*) *paddles*.

Колебания относно показателите за мн.ч. от малко по-различно естество намираме и при друга скорошна заемка, англицизма *шорткът*, при който се съревновават типичният за многосрични основи маркер за мн.ч. *-и* и морфемата *-ове*, която пък е обичайна за съществителни, които в ед.ч. са едносрични (Колковска, Благоева/Kolkovska and Blagoeva 2021):

- *Шорткът-и* – 6020 резултата в Гугъл към 19.12.2014 г.

Изглежда, че в този случай думата не се сегментира от носителите на българския език и се разглежда като една двусрична основа, към която се прибавя типичното окончание *-и*.

- *Шорткът-ове* – 1310 резултата в Гугъл към 19.12. 2014 г.

За да получи окончание, характерно за едносрични основи, думата навярно се разделя на две съставни части *шорт* + *кът* и се възприема като дума с едносричен втори корен, към който се прибавя характерното за едносрични съществителни окончание *-ове*. Ситуацията в Гугъл към 10 октомври 2020 г. е както следва:

- *шорткътти* – 9 610 резултата
- *шорткъттове* – 288 резултата.

Според тези цифри с течение на времето възприемането на основата като едно неделимо многосрично цяло очаквано взема превес. Макар и горните изключения и колебания да са сравнително редки и изолирани случаи и адаптацията по число на съществителните от корпуса в Христов (2015) да следва наложилите се принципи (напр. типично за едносрични основи от м.р. окончание за мн.ч. при *милф-ове*), се установяват и други необичайни случаи, този път с нулево мн.ч.:

- *Сред must have на сезона са...* (мн.ч., също така заради *сред*) ~ глосът *Glam Matte e must have в козметичната чантичка* (ед.ч.) (от същия източник, цитирани в Христов 2015: 107).
- *Нейните арт-бук в годините се съхраняват в...* (Христов 2015: 108).

Тези примери говорят за несклоняемост на чуждите именни лексеми, каквато тенденция отдавна се наблюдава и при прилагателните.

3. Прилагателни имена

Както стана дума в предходното изложение, характерно за прилагателните, заети в последно време, е че често остават несклоняеми. В корпуса на Христов (2015) са регистрирани 14 прилагателни, които получават домашни словообразователни наставки и се съгласуват със съществителните, към които се отнасят, напр. *норд-ич-еск-а кухня*, *геймър-ск-о намигване*, *скеч-ов-и линии*, като не е изключено дадено прилагателно да е образувано на българска почва от вече заето съществително, напр. *скеч*, както отбелязва Лютакова (Лютакова/Lyutakova 1997: 14). Срещу дузината съгласуващи се прилагателни може да противопоставим 58 несклоняеми прилагателни и съществителни в атрибутивна позиция: *премиум седан/премиум автомобилостроене*, *слим панталони...* (срв. Годорова/Godorova 2020). По този начин материалът потвърждава, че несклоняемите прилагателни и съществителни в роля на предпоставено определение се превръщат в норма за новите английски заемки в българския език, както предсказват Алексиева (Alexieva 2004), Буров (Буров/Burov 2015) и много други изследователи.

Може да се дадат множество примери (извън корпуса), които показват тенденцията към несклоняемост на прилагателните/определенията, напр. *ковид криза* (14 100 срещания към 2 ноември 2020 г. срещу едно срещане на *ковидска криза*, без срещания на *ковидова криза*); *Спешъл поздрав!* (от Фейсбук, 10.10.2020 г.), както и ... *че съм **твърде хипстър*** (телевизионна реклама, 11.10.2020 г.). В последния пример *хипстър* се явява в предикативна позиция и свидетелства за размиване на границите между прилагателно и съществително – *хипстър* би следвало да е съществително, но го пояснява наречието *твърде*. Това трябва да се отчете като нова стъпка по пътя към несклоняемостта, която води до смесване на иначе морфологично отчетливи различни класове лексеми.

В противовес на горната тенденция са следните количествени данни за отделни лексеми, които показват висока степен на приобщаване към българските граматически норми:

- *геймърски вариант* – 122 срещания в Гугъл (към 9.10.2020 г.);
- *геймър вариант* – 1 срещане: *По броя на спечелените ресурси се отразява и на избрания **геймър вариант** на трудност* (www.captain-droid.com);
- *нордическа кухня* – 38 резултата (към 9.10.2020 г.);
- *нордик кухня* – няма резултати.

Оттук излиза, че все пак някои основи предразполагат към деривационна адаптация. В случая и двете думи са с деривационни наставки в изходния език, което може да стимулира добавянето и на домашни славянски наставки за постигане на пълна адаптация. Тази хипотеза следва да бъде подложена на допълнително проучване. Същото виждаме и при *корона-*

вирус инфекция (155 000 резултата към 2.11.2020 г.) ~ *коронавирусна инфекция* (881 000 резултата), където преобладава съгласуващото се определение заради съществуването на прилагателното *вирусен*.

4. Глаголи

Както отбелязват Лютакова (Лютакова/Lyutakova 1997: 14) и Алексиева (Alexieva 2004), глаголите от чужд произход подлежат на задължително приспособяване към българската глаголна морфология. Глаголите в корпуса на Христов (2015) (седем на брой) се адаптират последователно, най-често с форманта *-ир-а-*, напр. *детоксик-ир-а-щ-а терапия* (срв. Буров/Burov 2015). Макар и по-редки, съществуват някои колебания при избора на словообразователна наставка (извън корпуса):

- *акцент-ир-а-м* – 21 900 резултата в Гугъл към 9.10.2020 г.;
- *акцент-ув-а-м* – 1 700 резултата.

При по-внимателно вглеждане изкрystalлизират и някои други тенденции по отношение на глаголи и прилагателни, заети от английски език. Съдейки по наличния материал, вместо отглаголно прилагателно/причастие нерядко се предпочитат несклоняеми атрибутивни определения, особено в станали устойчиви словосъчетания:

- *детокс терапия* – 55 300 резултата в Гугъл на 9.10.2020 г.;
- *детоксикираща терапия* – 4 600 резултата в Гугъл.

Подобни тенденции се наблюдават и в предикативна позиция:

- *да си фит* (напр. *И без фитнес можеш да си фит!*) – 664 резултата към 9.10.2020 г.;
- *да си фитнат* – само 2 (повтарящи се) резултата – *Да си „фитнат“ и във форма е начин на живот*.

С други думи, отново наблюдаваме тенденция към несклоняемост, вместо към основата да се прикрепят наставки за прилагателни имена или глаголни (и впоследствие причастни) наставки (*да фит-н-а, да бъда фит-н-а-т*; срв. Крумова-Цветкова и др./Krumova-Tsvetkova et al. 2013: 192, 317).

5. Заключение

В заключение можем да направим следните обобщения. Освен традиционните механизми за одомашняване на чужда лексика, в резултат от изключително засиления контакт с английски има предпоставки за възникване на непознати досега явления в българския език, напр. нетипично приписване на род само по формален признак или появата на необичайни окончания за мн.ч. Не е напълно ясно доколко това са налагащи се нововъведения/иновации в езиковата система като такава или мимолетни, случайни употреби/превключване на кода. Все пак проследяването на употре-

бите в речевата практика дава основания да се предположи, че домашните форманти и граматически принципи постепенно вземат превес при възникналата конкуренция с по-необичайните механизми и форми (подобно на изместването на настанилите се отдавна в английски латински множествени облици, които често се заменят с родни съответствия: *stadiums* вм. *stadia*, *incubuses* вм. *incubi*). Същевременно не може да се отхвърли появата и наличието на нови, по-нехарактерни за българския език граматически процеси и структури.

БЕЛЕЖКА / NOTE

¹ За коментари и препоръки по текста съм благодарен на участниците в Седмия форум „Българска граматика“ и особено на Христо Стаменов, както и на журналиста от БНР Венета Гаврилова.

ЛИТЕРАТУРА

- Алексиева 1977: *Алексиева, Н.* Граматически и семантични фактори при определяне рода на английските заемки в български език [Grammatical and semantic factors in determining the gender of English loanwords in Bulgarian]. – *Бюлетин за съпоставително изследване на българския език с други езици*, II, № 4–5, с. 44–54.
- Буров 2015: *Буров, С.* Тенденции и промени в съвременната българска граматика. – *Български език*, LXII, № 3, с. 7–24.
- Влахова-Руйкова 2019: *Влахова-Руйкова, Р.* Динамика при процесите на координация и съгласуване в съвременния български език. – В: *Aut inveniam viam aut faciam. Сборник в чест на чл.-кор. проф. д.ф.н. Стоян Буров*. Велико Търново.
- Данчев 1981: *Данчев, А.* Англицизмите в българския език. – *Съпоставително езикознание*, VI, № 3–5, с. 190–204.
- Колковска, Благоева 2021: *Колковска, С., Д. Благоева.* Граматични особености на най-новата субстантивна лексика в българския език. – *Български език*, Приложение 68, с. 73–89.
- Крумова-Цветкова и др. 2013: *Крумова-Цветкова, Л., Д. Благоева, С. Колковска, Е. Пернишка, М. Божилова.* Българска лексикология. София, Академично издателство „Проф. Марин Дринов“.
- Лютакова 1997: *Лютакова, Р.* Морфологична адаптация на английските заемки в българския и румънския език. – *Съпоставително езикознание*, XXII, № 2, с. 5–18.
- Милев и др. 2012: *Милев, А. и др.* Речник на чуждите думи в българския език. Пето издание. София, Наука и изкуство.
- Ницолова 2008: *Ницолова, Р.* Българска граматика. Морфология. София, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“.
- Стаменов 2001: *Стаменов, Х.* Две (?) английски заемки в българския език. – *Съпоставително езикознание*, XXVI, № 2, с. 112–117.
- Стаменов 2012: *Стаменов, Х.* Има ли наставка *-инг* в българския език? – *Български език*, 59, с. 51–59.

- Тодорова 2020: *Тодорова, Б.* Именната фраза от типа [N[N]] и конкуренцията с други синтактични конструкции в съвременната българска речева практика. – *Български език*, LXVII, с. 186–198.
- Христов 2015: *Hristov, B.* Morphosyntactic adaptation of recent English loanwords in Bulgarian. – *Съпоставително езикознание*, XL, № 3, с. 90–122.
- Alexieva 2004: *Alexieva, N.* Bulgarian. – In: *Görlach, M.* (ed.) English in Europe. Oxford Scholarship Online.
- Corbett 1991: *Corbett, G.* Gender. Cambridge, Cambridge University Press.
- Molhova 1971: *Molhova, J.* Number reflected in the structure of the noun in English and in Bulgarian. – In: *Годишник на Софийския университет, Факултет западни филологии*, т. XVII/2, 1973.
- Molhova 1992: *Molhova, J.* The noun. A contrastive English-Bulgarian study. Sofia, Sofia University Press.
- Poplack, Pousada, Sankoff 1982: *Poplack, S., A. Pousada, D. Sankoff.* Competing influences on gender assignment: Variable processes, stable outcome. – *Lingua*, 57, pp. 1–28.
- Stamenov and Kolarova 2009: *Stamenov, C., M. Kolarova.* Paradigms in word-formation and some globalizing developments. – In: *44th Linguistics Colloquium “Globalization, intercultural communication and language”*, 9–12 September, 2009, Sofia, New Bulgarian University.

REFERENCES

- Aleksieva 1977: *Aleksieva, N.* Gramaticheski i semantichni faktori pri opredelyane roda na angliyskite zaemki v balgarski ezik. – *Byuletin za sapostavitelno izsledvane na balgarskiya ezik s drugi ezitsi*, II, № 4–5, s. 44–54.
- Alexieva 2004: *Alexieva, N.* Bulgarian. – In: *Görlach, M.* (ed.) English in Europe. Oxford Scholarship Online.
- Burov 2015: *Burov, S.* Tendentsii i promeni v savremennata balgarska gramatika. – *Balgarski ezik*, LXII, № 3, s. 7–24.
- Corbett 1991: *Corbett, G.* Gender. Cambridge, Cambridge University Press.
- Danchev 1981: *Danchev, A.* Anglitsizmite v balgarskiya ezik. – *Sapostavitelno ezikoznanie*, VI, № 3–5, s. 190–204.
- Hristov 2015: *Hristov, B.* Morphosyntactic adaptation of recent English loanwords in Bulgarian. – *Sapostavitelno ezikoznanie*, XL, № 3, s. 90–122.
- Kolkovska and Blagoeva 2021: *Kolkovska, S., D. Blagoeva.* Gramatichni osobenosti na nay-novata substantivna leksika v balgarskiya ezik. – *Balgarski ezik. Prilozhenie*, 68, s. 73–89.
- Krumova-Tsvetkova et al. 2013: *Krumova-Tsvetkova, L., D. Blagoeva, S. Kolkovska, E. Pernishka, M. Bozhilova.* Balgarska leksikologiya. Sofia, Akademichno izdatelstvo “Prof. Marin Drinov”.
- Lyutakova 1997: *Lyutakova, R.* Morfologichna adaptatsiya na angliyskite zaemki v balgarskiya i rumanskiya ezik. – *Sapostavitelno ezikoznanie*, XXII, № 2, s. 5–18.

- Milev et al. 2012: *Milev, A. i dr.* Rechnik na chuzhdite dumi v balgarskiya ezik. Peto izdanie. Sofia, Nauka i izkustvo.
- Molhova 1971: *Molhova, J.* Number reflected in the structure of the noun in English and in Bulgarian. – In: *Godishnik na Sofiyskiya universitet, Fakultet zapadni filologii*, t. XVII/2, 1973.
- Molhova 1992: *Molhova, J.* The noun. A contrastive English-Bulgarian study. Sofia, Sofia University Press.
- Nitsolova 2008: *Nitsolova, R.* Balgarska gramatika. Morfologiya. Sofia, Universitetsko izdatelstvo “Sv. Kliment Ohridski”.
- Poplack et al. 1982: *Poplack, S., A. Pousada, D. Sankoff.* Competing influences on gender assignment: Variable processes, stable outcome. – *Lingua*, 57, pp. 1–28.
- Stamenov 2001: *Stamenov, H.* Dve (?) angliyski zaemki v balgarskiya ezik. – *Sapostavitelno ezikoznanie*, XXVI, № 2, s. 112–117.
- Stamenov 2012: *Stamenov, H.* Ima li nastavka *-ing* v balgarskiya ezik? – *Balgarski ezik*, 59, s. 51–59.
- Stamenov and Kolarova 2009: *Stamenov, C., M. Kolarova.* Paradigms in word-formation and some globalizing developments. – In: *44th Linguistics Colloquium “Globalization, intercultural communication and language”*, 9–12 September, 2009, Sofia, New Bulgarian University.
- Todorova 2020: *Todorova, B.* Imennata fraza ot tipa [N[N]] i konkurentsiyata s drugi sintaktichni konstruksii v savremennata balgarska recheva praktika. – *Balgarski ezik*, LXVII, s. 186–198.
- Vlahova-Ruykova 2019: *Vlahova-Ruykova, R.* Dinamika pri protsesite na koordinatsiya i saglasuvane v savremenniya balgarski ezik. – In: *Aut inveniam viam aut faciam. Sbornik v chest na chl.-kor. prof. d.f.n. Stoyan Burov*. Veliko Tarnovo.

✉ *гл. ас. д-р Божил Христов*
Катедра „Англицистика и американистика“
Факултет по класически и нови филологии
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
бул. „Цар Освободител“ 15, 1504 София, България

✉ *Assist. Prof. Bozhil Hristov, PhD*
Department of English and American Studies
Faculty of Classical and Modern Philology
Sofia University “St. Kliment Ohridski”
15 Tsar Osvoboditel Blvd., 1504 Sofia, Bulgaria